Dosarul nr. 21r-1444/23 Prima instanță : Judecătoria Chișinău sediul Ciocana
nr. 1-22089956-02-21r-31052023 Judecător: Serghei Papuha

D E C I Z I E

21 decembrie 2023 municipiul Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Gîrbu Silvia

a judecat, în procedură scrisă, în lipsa părţilor, în ordine de recurs, recursul condamnatului Badicico Petru și al avocatului Mîrzîncu Aurelia în interesele condamnatului Badicico Petru declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-3860/2022 din 11 mai 2023 cu privire la plângerea înaintată de deținutul Petru Badicico în temeiul art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. La 24.06.2022, deținutul Petru Badicico a înaintat judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina o plângere în ordinea art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală.

În motivarea plîngerii depuse condamnatul a solicitat confirmarea faptului că a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina cu statut de izolator de urmărire penală începând cu data de 26.06.2006 până la data de 10.06.2022, adică până la ultima modificare a ordinului Ministerului Justiției nr. 150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoare de detenție create în cadrul acestora şi a capacității de detenție pentru fiecare instituție, precum solicită şi confirmarea că, sentința de condamnare a sa a intrat spre executare în Penitenciar de tip închis la data de 10.06.2022.

Solicitările deținutului au fost înaintate în temeiul prevederilor art. 470, art. 471, art. 473, art. 473^1, Cod de procedură penală.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr. 21ji-3860/2022 din 11 mai 2023*, s-a respins plângerea înaintată de deținutul Petru Badicico în temeiul art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală, ca fiind inadmisibilă.

3. *Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr. 21ji-3860/2022 din 11 mai 2023 a declarat recurs condamnatul Badicico Petru* prin care și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de fond și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii menționate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă plîngerea condamnatului Badicico Petru înaintată în temeiul art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală.

În motivarea cererii de recurs condamnatul a invocat faptul că judecătorul de instrucție în mod eronat a ajuns la concluzia de a respinge plîngerea înaintată ca fiind inadmisibilă, or încheierea în cauza a fost adoptată în contradicție cu circumstanțele cauzei care a fost în gestiunea judecătorului, judecătorul nu s-a abținut de la judecarea cauzei, așa cum este în conflict de interese cu condamnatul: fiind aplicate eronat normele de drept; încheierea fiind nemotivată, neargumentată, nefondată şi fără suport juridic.

Indică că instanța de fond, nici nu a examinat documentele-materialele anexate la caz, care se confirmă că, condamnatul Badicico Petru Vasile s-a deținut într-un Penitenciar de (tip izolator***)*** din 26 iunie 2006 până 10 iunie 2022, totodată, deținut contrar Codului penal şi Codului de procedură penală, când de facto prin decizia Curtea Constituțională nr. 150g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 72 aliniatele (2), (3), (4) din Cod penal şi a punctului 13 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 (categoriile penitenciarelor în care se execută pedeapsa cu închisoare). Deși, condamnatul Badicico Petru Vasile, la data de 8 decembrie 2005, prin decizia Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău pe cauza nr. 1-11/05, a dispus: executarea pedepsei lui Petru Badicico, într-un Penitenciar de (tip închis).

Afirmă că la data de 25 aprilie 2006, Curtea Supremă de Justiție al RM***,*** a fost casată parțial decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 8 decembrie 2005, pronunțând o nouă hotărâre: cu executarea pedepsei în Penitenciar de (tip închis). La data de 26 iunie 2006, Petru Badicico, a fost transferat din Penitenciarul nr. 13- Chișinău cu statut de (izolator de urmărire penală*)* în Penitenciarul nr. 17 - Rezina cu statut de (izolator de urmărire penală), conform Ordinului Ministerului Justiției nr. 327 din 18 august 2005, ce se confirmă prin răspunsul Ministerului Justiție cu nr. 2/F-539/13 din 1 martie 2013. La data de 2 noiembrie 2010***,*** prin încheierea Judecătoriei Rezina, faptele comise menționate în decizia Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2006, au fost reîncadrate: cu executarea pedepsei în Penitenciar de ***(***tip închis).

Opinează că la caz***,*** instanța de fond, a ignorant să tragă atenție că, condamnatul Badicico Petru Vasile, a înaintat plângerea sa, în baza art. 469 alin. (1), pct. 17), 18) din Codul de procedură penală, deși***,*** nu este clar de ce instanța de fond, nu s-a expus la nici-un document anexat la caz, care confirmă că, condamnatul Badicico Petru

Vasile, a fost deținut contrar sentinței de condamnate, într-un Penitenciar cu statut de (izolator de urmărire penală) din 26 iunie 2006 până la 10 iunie 2022, când de facto condamnatul conform sentinței de condamnare trebuia să execute pedeapsa în Penitenciar de (tip închis). Mai mult**,** reprezentantul Penitenciarului nr. 13-Chişinău, Dumitru Cigrinev, în cadrul ședinței de judecată solicitând respingerea plângerii condamnatului ca fiind neîntemeiată, or, la cauza dosarului nu a demonstrat nici printr-un document motivele respingerii ei**,** în fapt şi în drept, care au stat la baza solicitării respingerii.

Remarcă faptul, că nu există nici-un text normativ, care ar interzice examinarea plângerii în baza art. 469 alin. (1), pct. 17) explicarea suspiciunilor s-au neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor şi pct. 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați, din Codul de procedură penală. La caz**,** instanța de fond, era obligată să confirme că, condamnatul Badicico Petru Vasile, nu a executat pedeapsa conform sentinței de condamnare, aşa cum prin sentința de condamnare condamnatul trebuie să execute pedeapsa în Penitenciar de (tip închis) şi nici de cum nu Penitenciar cu statut de (izolator de urmărire penală), or, confirmarea se dovedește prin documentele-materialele anexate la cauză, că sentința de condamnare a intrat spre executare doar la data emiterii Ordinul Ministerului Justiției nr. 150 din 10 iunie 2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarele de detenție create în cadrul acestora şi a capacității de detenție pentru fiecare instituții**,** Penitenciarul nr. 17 - Rezina are un nou statut de (tip închis), deși, instanța de fond a inversat poziția în defavoarea condamnatului.

Indică că deși**,** instanța de fond, duce în eroare instanțele naționale, fiind spus că, confirmarea s-au infirmarea deținerii persoanei într-un penitenciar cu statut de izolator de urmărire penală, nu ține de competența judecătorului de instrucție, or, tipul penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa închisorii se soluționează de către instanța de judecată de fond la emiterea sentinței de condamnare, or, potrivit materialelor ce se conțin în dosarul personal al condamnatului pe perioada de executare a pedepsei se confirmă că, condamnatul execută pedeapsa din 26 iunie 2006 până la 10 iunie 2022 în Penitenciarul nr. 17-Rezina care a avut statut de (izolator de urmărire penală***)*** şi nu Penitenciar de ***(***tip închis***)*** conform sentinței de condamnare.

Totodată**,** reține şi faptul că, de facto prin decizia Curtea Constituțională nr. 150g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 72 aliniatele (2), (3), (4) din Cod penal şi a punctului 13 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 (categoriile penitenciarelor în care se execută pedeapsa cu închisoare).

Consideră recurentul că instanța de judecată urma să supună verificării tuturor circumstanțelor, precum şi circumstanțele expuse în plângera condamnatului Badicico Petru Vasile, cu privire solicitarea confirmării faptului că a fost deținut în Penitenciarul nr. 17-Rezina cu statut de izolator de urmărire penală începând cu data de 26.06.2006 până la data de 10.06.2022, privind stabilirea tipurilor de penitenciare,

precum şi confirmarea că, sentința de condamnare a intrat spre executare în Penitenciarul de tip (închis) la data de 10.06.2022,

Prin urmare afirmă că instanța de fond nu şi-a motivat încheierea asupra tuturor circumstanțelor de fapt şi de drept, invocat de condamnat/apărător, or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile, astfel că instanța de recurs trebuie să ateste că, eroarea admisă de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii integral, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise.

4. *Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Ciocana nr. 21ji-3860/2022 din 11 mai 2023 a declarat recurs avocatul Mîrzîncu Aurelia în interesele condamnatului Badicico Petru* prin care și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de fond și a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii menționate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs apărarea a invocat faptul că instanța de fond a ajuns la o concluzie greșită privind respingerea ca inadmisibilă a plîngerii, ori instanța nu şi-a motivat concluzia.

Astfel, la 24.06.2022 Badicico Petru a depus plîngere în ordinea art.469 alin.(1) pct. 17, 18) C.P.P. solicitând constatarea faptului că a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina cu statut de izolator de urmărire penală începând cu data de 26.06.2006 până la data de 10.06.2022, adică până la ultima modificare a ordinului Ministerului Justiției nr. 150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoare de detenție create în cadrul acestora şi a capacității de detenție pentru fiecare instituții, precum solicită şi confirmarea că, sentința de condamnare a sa a intrat spre executare în Penitenciar de tip închis la data de 10.06.2022.

Consideră concluzia instanței de fond prin care a statuat că confirmarea sau infirmarea deținerii persoanei într-un penitenciar cu statut de izolator de urmărire penală, nu ține de competența judecătorului de instrucție, or, tipul penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa închisorii se soluționează de către instanța de judecată de fond la emiterea sentinței de condamnare este ilegală, or, potrivit prevederilor art. 469 Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: pct. 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; Pct. 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

Urmare, afirmă că Badicico Petru corect a depus plîngerea în ordinea art.469 C.P.P. ori judecătorul de instrucție urma să explice suspiciunile sau neclaritățile care au apărut la punerea în executare a pedepselor.

Opinează recurentul că instanța de fond în genere nu s-a expus asupra argumentelor expuse de condamnatul Badicico Petru în plângerea depusă, ignorând

probele anexate. La 26.06.2006 Badicio Petru din Penitenciarul nr.13 Chișinău cu statut de izolator de urmărire penală a fost transferat pentru executarea pedepsei în Penitenciarul nr.17 Rezina cu statut de izolator de urmărire penală, în argumentarea poziției Badicico Pentru invocă că potrivit răspunsului D.I.P. din 11.02.2015 se confirmă că potrivit ordinului Ministerului Justiției nr.215 din 05.05.2014, privind stabilirea tipurilor de penitenciare şi sectoarelor de detenție create în cadrul în acestora, Penitenciarul nr.17 este izolator de urmărire penală. Conform ordinului Ministerului Justiției nr.327 din 18.08.2005, privind stabilirea tipurilor de penitenciare şi sectoarelor de detenție create în cadrul în acestora, abrogat prin ordinului Ministerului Justiției nr.339 din 15.05.2018 se confirmă că Penitenciarul nr.17 este izolator de urmărire penală. Conform ordinului Ministerului Justiției nr.150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare şi sectoarelor de detenție create în cadrul în acestora şi capacității de detenție pentru fiecare instituții, Penitenciarul nr.17 are statut de tip închis.

Astfel, atestă apărarea că începând cu 26.06.2006 pînă la 10.06.2022 Badicico Petru a fost deținut în penitenciare cu statut de izolator de urmărire penală, urmare instanța de fond a ignorat total argumentele condamnatului, ajungând la o concluzie ilegală, nemotivând poziția de respingerea plângerii ca inadmisibile.

Apărarea consideră că încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 11.05.2023 urmează a fi casată integral.

5. ***Procedura de comunicare legal executată.***

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

6. Prioritar Colegiul penal ține să menționeze faptul că prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) au survenit modificări la art. 447-449 Cod de procedură penală.

Iar potrivit art. V alin. (1) și (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) publicată în Monitorul Oficial al R. Moldova, 325-327/579

la 22.08.2023, alin. (1) stipulează că *„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”,* iar alin.(2) prevede că *„La data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenționale pentru care au fost stabilite data ședinței de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.”*

Cauza penală cu nr. 21r-1444/23 (1-22089956-02-21r-31052023) în privința lui Badicico Petru a fost înregistrat în cadrul Curții de Apel Chișinău la data de 31.05.2023, fiind fixată ședința de judecată până la intrarea în vigoare a Legii nr. 245 din 31.07.2023 – 22.08.2023.

Analizând art. V alin. (2) al Legii nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) la circumstanțele speței, *cauza penală cu nr. 21r-1444/23 (1-22089956-02-21r-31052023) în privința lui Badicico Petru se va examina în continuare conform procedurii de până la intrarea în vigoare a legii date.*

7. *Astfel, examinând materialele dosarului, raportând situația de fapt la cea de drept, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia că cererea de recurs declarat de către condamnatul Badicico Petru şi al avocatului Mîrzîncu Aurelia în interesele condamnatului Badicico Petru sunt fondate şi pasibile de a fi admise, încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-3860/2022 din 11 mai 2023, urmând a fi casată, iar cauza remisă la o nouă examinare în instanța de fond în alt complet de judecată.*

Potrivit art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În virtutea alin. (2) al aceleiași prevederi legale, instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 441 alin. (2) Cod procedură penală, “Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs”

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi

obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit art. 7 alin.(1) Cod de procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod.”

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovății sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.

8. Din materialele cauzei rezultă că, la 24.06.2022, deținutul Petru Badicico a înaintat judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina o plângere în ordinea art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Şoldăneşti din 28.10.2022 s-a dispus declinarea competenței Judecătoriei Orhei, sediul Şoldăneşti de la examinarea plângerii condamnatului Petru Badicico în ordinea art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală, în favoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Astfel, la data de 18.11.2022, plângerea înaintată de deținutul Petru Badicico înaintate în temeiul art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală, a fost repartizată aleatoriu spre examinare prin intermediul PIGD-ului, judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, Serghei Papuha.

În plângerea înaintată, condamnatul Badicico Petru a solicitat soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală.

9. Potrivit încheierii contestate cu recurs rezultă, că instanța de fond a declarat inadmisibilă plângerea înaintată de deținutul Petru Badicico în temeiul art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penal.

Astfel, Colegiul penal constată, că instanța de fond nu a examinat cauza obiectiv iar este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este neîntemeiată, or instanța de fond urma să verifice și să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate, dar și să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor

cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat.

Prin urmare Colegiul penal conchide că din materialele cauzei rezultă, că cauza a fost examinată superficial, unilaterală şi neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor şi, prin urmare concluzia instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii, *or prima instanță nu a verificat minuțios argumentele invocate de condamnatul Badicico Petru în plângerea declarată şi nu a examinat chestiunile prevăzute de art. 469 alin. (1) pct. 17), 18) din Codul de procedură penală.*

Colegiul apreciază critic concluziile instanței de judecată prin care a constatat că , tipul penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa închisorii se soluționează de către instanța de judecată de fond la emiterea sentinței de condamnare, or, chestiunile prevăzute la *art.469 alin.(1) pct. 17) şi 18) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia* ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa.

Astfel potrivit prevederilor art. 469 Cod de Procedură Penală (1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 9^{1}) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei şi stingerea antecedentelor penale; 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaților (art.101 din Codul penal); 13^{1}) internarea forțată într-o instituție

ftiziopneumologică (art.96^1 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10^1 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); ***17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor***; 17^1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 17^2) anularea condamnării în baza acordului de cooperare ca urmare a neexecutării condițiilor stabilite în acordul de cooperare, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei stabilite; ***18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.*** (2) Chestiunile privind executarea hotărîrii judecătorești referitor la acțiunea civilă şi alte chestiuni patrimoniale se soluționează conform dispozițiilor legislației de executare privind executarea documentelor cu caracter civil.

Potrivit art. 471 Cod de Procedură Penală, (1) Chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, i*ar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia* ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), şi raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate. (1^1) Chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.17^2) se examinează de către judecătorul de instrucție la demersul procurorului. (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art.266 alin.(3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art.469 alin.(1) pct.14) poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art.469 alin.(1) pct.14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată. (3) La soluționarea chestiunilor prevăzute în art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)-9), 11), 14)-17) şi 17^2), participarea condamnatului în ședința de judecată este

obligatorie, cu excepția cazurilor în care acesta, fiind legal citat, nu s-a prezentat în instanță. Condamnatul prezent la ședință are dreptul să ia cunoștință de materialele prezentate instanței, să participe la examinarea lor, să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicații, să prezinte probe. (3^1) În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469, 473^1 şi 473^2 prin intermediul videoconferinței, instanța de judecată asigură părților posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei. Cererile, demersurile şi materialele pentru soluționarea chestiunilor privind executarea hotărârilor judecătorești se depun la instanța competentă în număr egal de copii cu numărul părților implicate în proces. Transmiterea şi aducerea la cunoștință a materialelor pot fi realizate, la cererea părților, şi prin intermediul conexiunilor electronice. Condamnatul are dreptul să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicații, să prezinte probe. La solicitarea condamnatului, în camera de videoconferință poate fi prezent şi apărătorul. (4) Condamnatul poate să-şi apere interesele prin intermediul apărătorului. La soluționarea chestiunilor referitoare la executarea sentințelor în privința minorilor, persoanelor cu defecte fizice sau psihice care le împiedică să-şi exercite de sine stătător dreptul la apărare, persoanelor care nu posedă limba în care se desfășoară procesul, cînd cererea sau demersul este examinat în lipsa condamnatului, precum şi în alte cazuri cînd interesele justiției o cer, participarea apărătorului este obligatorie. (5) La repartizarea spre judecare a demersului instituției penitenciare privind soluționarea chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), judecătorul de instrucție, în termen de cel mult 3 zile, numește din oficiu expertiza judiciară psihiatrică legală sau medico-legală. Chestiunea prevăzută în art.469 alin.(1) pct.3) se soluționează în baza raportului expertizei judiciare psihiatrice legale sau medico-legale numite de către instanța de judecată, cu participarea obligatorie a expertului judiciar. Ședința de judecată va începe în cel mult 10 zile de la data recepționării raportorului de expertiză judiciară. Termenul maxim de soluționare a demersului instituției penitenciare este de o lună, care curge din data recepționării raportului de expertiză judiciară de către instanța de judecată. Chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.13) se soluționează în baza avizului instituției medicale, iar la solicitarea instanței de judecată, cu participarea reprezentantului comisiei medicale care a dat concluzia. (5^1) La examinarea demersului administrației instituției penitenciare privind internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică conform art.96^1 din Codul penal, instanța de judecată va ţine cont de avizul medicului curant, a cărui prezență la ședința de judecată este obligatorie. (5^2) Termenul internării forțate în staționarul specializat este stabilit de comisia medicală a instituției medico-sanitare de profil ftiziopneumologic în funcție de rezultatul tratamentului şi contagiozitatea bolnavului. Externarea din instituția ftiziopneumologică a pacientului față de care au fost aplicate, prin hotărîre judecătorească, măsuri forţate de internare şi tratament se face numai prin hotărârea instanței de judecată în baza avizului comisiei medicale a instituției respective. (5^3) În partea nereglementată de prezentul cod, examinarea demersului administrației instituției penitenciare privind internarea forțată într-o

instituție ftiziopneumologică se efectuează conform prevederilor capitolului XXIX din Codul de procedură civilă. (6) La soluționarea chestiunilor privind executarea hotărîrii judecătorești referitor la acțiunea civilă în ședința de judecată sînt citați atît condamnatul, cît şi partea civilă sau reprezentantul său. Neprezentarea părţii civile sau a reprezentantului său nu împiedică soluționarea cauzei. (7) Participarea reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa la soluționarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) este obligatorie, cu excepția chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.5), 11), 12), 14), 15) şi 17) la a căror soluționare este obligatorie participarea procurorului. (8) Examinarea cauzei începe cu raportul reprezentantului organului care a depus demers sau cu explicația persoanei care a depus cerere, apoi se cercetează materialele prezentate, se ascultă explicațiile persoanelor prezente la ședință, opinia procurorului sau, după caz, a reprezentantului organului care pune în executare pedeapsa, după care instanța adoptă o încheiere. (9) Încheierea instanței privind soluționarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) este executorie de la data pronunțării, cu excepția chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.7), 8), 9). Recursul suspendă executarea hotărârii judecătorești în partea încasării mijloacelor bănești.

10. Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei încheieri nemotivate.

În contextul celor relevate, Colegiul penal reține, că încheierea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este neîntemeiată, *or instanța de fond urma să verifice şi să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate, dar și să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat*.

Or în sensul art.6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar

prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

CEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).

Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție şi oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, concisă şi fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea şi în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-şi motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal. (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov şi alţii c. Rusiei (2007) §85).

Colegiul penal consideră că, argumentele invocate de participanții la proces sunt importante pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns concret în hotărâre. Pe când abținerea instanței ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un şir de argumente invocate, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO, deoarece participanților nu le-a fost acordată posibilitatea de a şti dacă aceste argumente au fost neglijate sau respinse, şi în ultimul caz, cauzele acestei respingeri.

11. Reieșind din cele enumerate supra, Colegiul Penal reține că, cauza a fost examinată superficial, fără a da o apreciere obiectivă probelor şi greșind fiind aplicate prevederile legislative, prin urmare concluzia instanței este în contradicție cu circumstanțele pricinii, *or prima instanță eronat a apreciat faptul că solicitările recurentului Badicico Petru privind soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 17) și 18) CPP, nu ține de competența judecătorului de instrucție.*

În contextul dat, instanța de recurs atestă că, erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise, precum și să soluționeze chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, reglementate de art. 469 - 471 Cod de procedură penală.

În contextul dat, instanța de recurs reține neîntemeiată soluția instanței de judecată, or aceste încălcări, indicate mai sus, nu dau posibilitate instanței de recurs de a examina cazul dat fără a întoarce dosarul la o nouă examinare. La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

Astfel, reieșind din cele menționate , Colegiul enunță soluția de remitere a cauzei spre o nouă rejudecare de către prima instanță, deoarece încălcările enunțate supra duc la nulitatea absolută a hotărârii judecătorești și echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei.

Prin urmare, instanța de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Nepronunţarea instanței asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanța de recurs nu poate fi satisfăcută cerința părții de a administra noi probe.

Astfel, cauza a fost examinată superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu motivele invocate de deținut.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

12. În acest concurs de împrejurări, instanța de recurs consideră că nu se poate dispune posibilitatea examinării soluției hotărârii contestate, deoarece în lipsa indicării tuturor motivelor de fapt şi de drept care au format convingerea instanțelor, Colegiul penal nu are criterii de apreciere a temeiniciei sau netemeiniciei soluției pronunțate.

În acest context Colegiul penal reține prevederile art.469 Cod de procedură penală unde sunt enumerate toate chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei.

Astfel, la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, dintre care: Pct.18 alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

Potrivit prevederilor art.470 alin.(1) Cod de procedură penală, Chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16) şi 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

În corespundere cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului contradictorialitatea procesului presupune posibilitatea părților în proces, civil sau penal, de a lua cunoștință cu toate probele sau observațiile, anexate la dosar şi a le comenta (Cauza Morel, 27); iar în procesele judiciare, unde se ciocnesc interesele private opuse, egalitatea părților presupune că fiecare parte trebuie să aibă posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cazul, inclusiv probele, în condiții în care nici una din părți nu are o prioritate vădită (Cazul Dombo Beheer B.V., 33).

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanța ierarhic inferioară fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de reclamant constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Astfel potrivit legii, instanța de judecată urma să-și formeze concluzia cu privire la soluționarea plîngerii propriu - zise în baza materialului cauzei, dar nu să dea soluția fără cercetarea completă, obiectivă și sub toate aspectele de fapt și de drept a cauzei. Or, este inadmisibil de soluționat cauza, fără a cerceta probele și actele din dosar.

Pe această linie de observații, încheierea nu oferă explicații suficiente pentru soluționarea obiectivă, completă și sub toate aspectele a plângerii examinate.

Reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, într-un alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil, şi, în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate.

13. La o nouă judecare prima instanță urmează să țină cont de cele expuse și în dependență de cele obținute să emită o hotărâre legală. Astfel, având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat și elucidat circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a admite recursul condamnatului Badicico Petru și al avocatului Mîrzîncu Aurelia în interesele

condamnatului Badicico Petru, de a casa încheierea primei instanțe și a restitui cauza la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art.469-471 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Admite recursul condamnatului Badicico Petru și al avocatului Mîrzîncu Aurelia în interesele condamnatului Badicico Petru, casează total încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 21ji-3860/2022 din 11 mai 2023 în privința condamnatului Badicico Petru, și trimite cauza la rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Gîrbu Silvia